

Čína – Nebeský chrám: Cisársky obetný oltár v Beijingu

Chrám Nebies (Tiantan), južne od Zakázaného mesta a námestia Nebeského pokoja (Tiananmen), založil cisár Yongle z dynastie Ming (1368 – 1644) v roku 1420 ako miesto pre obetovanie Nebesám z dôvodov odvrátenia živelných pohrôm z Podnebies a za hojnosť úrody. Súčasťou severnej časti chráneného komplexu je najmä poschodová budova Chrámu Modlitieb k nebesám za bohatú úrodu v severnej časti parku.

Tvorí ju drevená valcovitá 33 m vysoká budova s kruhovým pôdorysom o priemere 24,2 m. Postavili ju bez kovových častí a klincov. Jej strechu podopiera 28 masívnych stĺpov a 36 trámov. Štyri hlavné stĺpy v strede konštrukcie symbolizujú ročné obdobia.

Cisár prichádzal do chrámového dvakrát do roka na niekoľko dní vykonať zložité obrady súvisiace s obetovaním. Súčasťou obradov bol pôst a recitácia k Nebesám z kruhového oltára obkoleseného 360 mramorovými balustrami. Najlepšia akustika sa vytvorila pri Stene Oziven v chrámovej časti Huang-qong-yu, v ktorej chránia dosku uctenia najvyššieho vládcu Nebies. Za 570 rokov tu vykonalo 654 ceremoniálnych obradov 22 cisárov.

Južný sektor okolo kruhového Chrámu Nebies zaberá 44,66 ha a severný sektor okolo kruhového poschodového Chrámu modlitieb k nebesám za bohatú úrodu zaberá 72,34 ha.

Severný a južný chrámový areál cez park spája 440 m dlhý a 25 m široký koridor. Celý chrámový komplex obklopujú obvodové múry, obidva oltáre spája 360 m dlhé tehlové schodište - Most červených schodov.

K ďalším budovám chrámového komplexu patria: Pavilón prípravy obetných zvierat, Sieň pôstu, kuchyňa a sklady. K zaujímavostiam areálu sa radia Trojhlásne skaly, Sedemhviezdne skaly a staré Cyprusy deviatich drakov. Vek viacerých stromov, ktoré rastú v parku, sa odhaduje na 900 rokov.

Súčasť SD od roku 1998 (Kjóto).

Čína – Komplex starobyľných stavieb v horách Wudang

SD zaberá komplex taoistického čínskeho umenia a architektúry, ktorý tvorí 9 palácov, 9 chrámov, 72 skalných chrámov, 36 kláštorov a viac ako 100 kamených mostov postavených v 33 skupinách a spájajúcich posvätné cesty.

Tento komplex stavalo 20 000 mužov 12 rokov počas vlády dynastie Ming (1368 – 1644). Stavby sú roztrúsené pozdĺž 400 km dlhej trasy v pohorí Wudang Šan, ktorá vedie z hlavnej doliny rieky a priehrady Han Shui cez bočnú dolinu Du He do vrcholových častí a dole dolinou Nan He.

Celkove ide o 72 vrchov a 24 roklín. Pre ich krajinné krásy dvorný geograf Xu Xiake, slúžiaci cisárom dynastie Ming, vybral toto územie na výstavbu pútného a meditatívneho komplexu taoizmu, pričom nadviazal na sústavu jaskýň a staršie stavby, napr. Päť dračích stien z čias cisára Taizonga z dynastie Tang, chrám Yanchang a Welwu Gong z roku 869.

V roku 1019 – 1126 za vlády cisára Zhenzonga z dynastie Song postavili Palác purpurového neba na vrchu Zhangji.

Po roku 1304, keď krajinu vyhlásili za Požehnanú zem, tu postavili Palác Tianyi-Zbenqing, vytvorili skalné chrámy Yuxu, Yinxian a Jaskyne Hromovládcu. Najstaršia zachovaná Bronzová svätyňa na Vrchole lotosového kvetu pochádza z roku 1307.

Najzachovalejší Palác purpurového neba prestavali v roku 1413 a rozšírili v rokoch 1803 – 1820. Tvorí komplex 29 budov na ploche 6 854 m². Jeho súčasťou je 5 terás, niekoľko siení, pavilónov a ubytovní taoistických mníchov. Sieň purpurového neba, podopieraná mohutnými drevenými stĺpmi, dosahuje výšku 18,3 m.

Na križovatke pôvodnej posvätnéj trasy a hlavnej cesty stojí Brána Zhishu-Xuanyue – vstup do pohoria Wudang, ktorú vybudovali v roku 1522 z kameňa imitujúceho drevo. Tvorí ju tri rady stĺpov a zdobia basreliefy korytnačiek, drakov, žeriavov, rastlín, vlín, oblakov a nadpozemských bytostí. Dosahuje výšku 11,9 m a šírku 14,5 m.

Súčasť SD od roku 1994 (Phuket).

Čína – Scenérický areál Emei, vrátane Scenérického areálu Leshanského obrieho Budhu

SD zahŕňa Chránený scenérický a historický areál Emeishan a Scenérický areál Leshanského obrovského Budhu, ktorý leží juhovýchodne od starého mesta Leshan. Oblasť sú vzdialené od seba 40 km. Oblasť hôr Emei bola obývaná už pred 10 000 rokmi. Na svahoch hôr postavili v tradičnom miestnom štýle 30 budhistických chrámov, ktoré predstavujú ojedinelé architektonické diela harmonicky umiestnené v krajine. Počas stáročí sa tu zhromaždilo veľa kultúrnych pamiatok. K najvýznamnejším patrí chrám Wannian (Baishui) na úpätí terasy Guanxinpao, založený v 4. stor. budhistickým mníchom Huichi ako chrám Puxian. Nový názov dostal v roku 1600 od cisára Schenzonga. K mnohým kultúrnym pamiatkam patrí 62 tonová socha „Puxian“ bronzového Budhu (výška 7,85 m), ktorú uliali po častiach v Chengdu v 10. stor. V súčasnosti sa socha nachádza v chráme Wannian. Ďalej je to kopulovitá tehlová stavba Wuliang Zhuandian (16. stor.) ktorá prežila niekoľko zemetrasení a je významnou ukážkou pre štúdium starých čínskych stavieb. Na úpätí horského hrebeňa Ninxin stojí súbor pavilónov, veží a terás Qingyin (zač. 6. stor.), ktorý nazývajú aj „Horská záhrada“. Ďalšou vynikajúcou ukážkou začlenenia architektúry do prírody je kláštor Qianfo (11. stor.). Leshanský obrovitý sediaci Budha (Leshan Dafo) sa nachádza na vrchu Xiluo v pohorí Lingyun. Vytesali ho do skaly začiatkom 8. stor. Dosahuje výšku 71 m a dĺžku tela 59,96 m. Ide o najväčšiu sochu Budhu na svete. K ďalším pamiatkam tejto lokality patrí pagoda Lingbao (9. stor.), ktorá má 13 poschodí, výšku 38 m a je postavená z tehál. Hory Emei zahŕňajú studenú alpínsku oblasť po subtropickú oblasť s častými vodnými zrážkami, veľkou vlhkosťou a častými oblakmi. Zaznamenali tu 3 200 druhov vyšších rastlín zaradených do 343 čeladi, z toho niekoľko miestnych endemitov. Rastie tu 29 druhov rododendronov osobitne chránených v jednej prírodnej rezervácii, 1 600 liečivých rastlín a 600 druhov komerčne využívaných rastlín. Fauna zahŕňa 2 300 druhov živočíchov, z ktorých 29 osobitne chránia, medzi nimi napr. pandu červenú a medveďa himalájskeho. Súčasť SD od roku 1996 (Mérida).

Čína – Letný palác a Cisárska záhrada v Beijingu

Letný palác postavili v severozápadnej časti Beijingu v blízkosti jazera Kunming v roku 1750, uprostred klasických čínskych parkov a záhrad založených a upravených cisármi Kangxi a Qianlong (1663 – 1795) z dynastie Qing. Po spustošení sídla v roku 1860 počas 3. ópiovej vojny anglo-francúzskymi vojskami, ho dali cisár Guangxu a cisárovná Cixi v rokoch 1886 – 1895 obnoviť.

V roku 1900 Cisárske záhrady znovu poškodili vojská, takže v roku 1903 museli v nich vykonať ďalšie renovačné opatrenia. Po nich záhrady, ktorých tri štvrtiny tvoria jazerá po kopcom Dhovekosti, sprístupnili verejnosti.

Areál záhrad s množstvom mostov, pavilónov, siení, zastrešených koridorov, chrámov, stél, skaliek a podobne, možno rozdeliť na 3 časti: administratívnu, obytnú a rekreačnú/zábavnú. K prvej časti v blízkosti drevenej Východnej brány patrí prijímacia budova s trónnou Sieňou ľudskosti a dlhovekosti, Palác Cnostnej harmónie s operou a pobrežný altánok Yulan. K druhej časti patrila najmä cisárska rezidencia Palác šťastnej staroby. V siení Yiyun žili cisárovi konkubíny.

Z najvýznamnejších stavieb tretej časti možno uviesť pobrežnú Bránu Paiyun, Bronzový pavilón Baoyun, Štyri veľké polia vedúce k veľkému 9-poschodovému pavilónu Foxiang a budhistickému chrámu na kopci Dlhovekosti, 728 m dlhý krytý koridor (zdobený 10 000 maľbami) na brehu jazera Kunming na konci v zálive s mramorovou loďou pre organizovanie jazerných slávností.

Na Južnom ostrove Nanhu spojenom s brehom 17-oblúkovým kamenným mostom (150 m) postavili chrám Dračieho kráľa a sochu bronzového býka, znamenania ovládnutia vôd pri vodohospodárskej stavbe.

V rámci areálu obnovili v roku 1990 v okolí kanálov v severnej časti za kopcom starú obchodnú uličku s čajovňami v štýle Suzhou. Tento štýl sa uplatnil aj na iných miestach pri založení a udržiavaní záhrad. K nemu sa radí aj štýl Hangzhou. Pri religióznych stavbách sa využil architektonický štýl z čias dynastie Han alebo tibetský štýl.

Súčasť SD od roku 1998 (Kjóto).